

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za incenzstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 20. novembra 1924.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 138.

Dr. Fran Windiseher:

V resnih časih za smotreno ureditev obrtnega pospeševanja v Sloveniji.

Za naše obrtništvo v Sloveniji je nujno potrebno, da pričnemo razumno in smotreno gojiti obrtno pospeševanje v potrebnem obsegu in z zadostnimi sredstvi. V resnih in težkih časih, v katerih živimo in katerim gremo nasproti, je treba našemu obrtništvu posvečati posebno skrbnost in pozornost. Naš obrtniški stan je po svoji številnosti in svoji gospodarski važnosti največjega pomena v naši državi. Iz gospodarsko-političnih in nacijsko-političnih razlogov moramo napeti vse sile, da obrtniku omogočimo napredek, tehnično izpopolnitev in duševno povzdigo. Naš obrtnik ne sme ostati prepuščen samemu sebi. Treba je po premišljenem načrtu skrbeti za njegovo izobrazbo v vsakem pogledu. Truditi se moramo, da dobi doma na prikladen način priliko za strokovno izpopolnjevanje in dovrševanje. Poskrbeti mu moramo za napravo, katero bo razpolagala z možni, poklicnimi in sposobnimi, da so njegovi vodniki in izkušeni svetovalci. Stremečemu obrtniku v naši Sloveniji moramo dati možnost, da se dviga gospodarsko in strokovno. Posebno nam morajo biti pri srcu podjetja, katera imajo svoje korenike doma in se postopoma razvijajo iz skromnega začetka v čvrste obrate. Za taka domača podjetja in njih prizadevanja bo tudi v našem državnem središču pri ministrstvih neglede na strankarsko pripadnost najlože doseči razumevanje in podporo, zlasti tudi v carinski politiki. Mislimo moramo tudi na to, da je naše obrtništvo poklicano, vršiti svojo veliko nalogo za tiste dele naše države, ki so glede svoje obrtnosti še potrebne povzdige in razvoja.

Obrtno pospeševanje je pričelo v zadnji dekadi prejšnjega stoletja tedaj, ko je prevladalo prepričanje, da dober obrtnik navzlic veleobratom ni zapisan smrti, da se ga le podpira v njegovem gospodarskem stremljenju ter mu omogoča potrebno strokovno in kupčijsko izobrazbo. Obrtno pospeševanje spada med tiste akcije, katere uspevajo najbolj, ako jih prilagodimo posebnim krajevnim potrebam in jih vodijo tisti činitelji, kateri so v živem stiku z obrtnimi in kupčijskimi krogi. V Ljubljani je izvršila Trgovska in obrtniška zbornica za obseg dežele Kranjske leta 1906 potrebne priprave za ustanovitev obrtno pospeševalnega zavoda, potem ko je bila prva beseda na tem polju v naših krajih sprožena v deželni zboru kranjskem. Razmere, predvsem politične, so pa nanesle tako, da je pozneje deželna uprava kranjska izvedla načrt ter je leta 1910 začelo poslovanje Zavoda za pospeševanje obrta v Ljubljani kot deželne naprave, za katero so prispevali drugi faktorji. Po prevratu in ukinitvi deželne uprave je postal Zavod za pospeševanje obrta državni urad, kateri je nedavno po zaslugi gospoda dr. Rudolfa Marna dobil svoj obrtni sosvet. Zavod za pospeševanje obrta je v kratkem času storil mnogo dobrega za naše obrtništvo, osobito je v starih razmerah gojil prirejanje strokovnih in knjigovodskih tečajev. V novih razmerah je zavod namenjen celi Sloveniji ter je gotovo poklican v samostojni nacionalni državi vršiti vse večje in dalekosežnejše naloge nego pred vojsko, ko je imel tesnejši delokrog in so bile za tehnično izobraževanje obrtnika dane še tudi druge prilike. Navzlic skrbnemu prizadevanju vodstva in

navzlic naklonjenosti načelnika tukajšnjega oddelka trgovinskega ministrstva pa naš Zavod za pospeševanje obrta v Ljubljani ne more razviti prave delavnosti in ne more za velikimi cilji svojimi, ker ga ovira trdo pomanjkanje denarnih sredstev. Naravnost čudno je, da more vodstvo in uprava tega zavoda z neznatnimi sredstvi, katere ima na razpolago, storiti to, kar dela. Ali za nas, ki gledamo to stvar raz višji vidik, je to premalo. Pospeševanje obrtniškega razvoja in pospeševanje naše industrialnosti mora postati vse drugačno nego je danes, ako hočemo, da naš domači obrtniški stan ne zaostane strokovno in merkantilno, marveč, da se smotreno in ciljno razvija tako, da bo kos svoji nalogi tudi ob poostreni konkurenci, katera brezdvomno pride zlasti od severa, brž ko pridemo do urejenih trgovinsko-političnih odnošajev s svojimi sosedi. Zavod za pospeševanje obrta je, kakor vidimo iz državnega proračuna, imel zadnji dve proračunski leti na razpolago 108.878 Din, odnosno 204.136 Din. Pri tem je omeniti, da je večina izdatkov namenjena za osebne izdatke, dočim je za obrtno pospeševanje v stvarnem pomenu besede na razpolago le neznatna vsota, ki komaj dosega 10.000 Din. Samo ob naravnost bistroumni iznajdljivosti vodstva je bilo mogoče, da se je navzlic temu priredilo v preteklem letu 13 tečajev ter da se je mnogo delalo zlasti za keramični in pletarski obrt.

Po mojem mnenju ni izgleda, da se v dogledni bodočnosti izboljšajo razmere spričo pomanjkanja denarnih sredstev in spričo dejstva, da je zavod kot državni urad na vseh konceh in krajih oviran, ako bi se hotel gibati bolj merkantilno. Leta 1922 smo dobili zakon o ustanovitvi in organizaciji državnega zavoda za pospeševanje industrije in obrtništva v Beogradu. Ta zakon ima v mislih tudi filijalne zavode v pokrajinskih gospodarskih središčih. Zida se sedaj za predmetne namene nova stavba v Beogradu. Od te centralne naprave v doglednem času ne pričakujem izboljšanja, pa tudi, ko končno prične centralni zavod delati, bo komaj pričakovati za naše že lepo razvite obrtne razmere posebne oploditve iz centrale. Naše potrebe so večje in tudi nujnejše na polju pospeševanja obrtnosti, nego v južnih krajih naše domovine. Obrtno pospeševanje, ako naj bo uspešno, je treba urediti in voditi tako, da odgovarja posebnim prilikam in potrebam v naših krajih. V sedanjih uredbi zavod ne more razviti nikake živahne delavnosti. Zapisan je mrtvilu in bojim se, da pride celo do nazadovanja in do sličnih težav, kakor se ima z njimi boriti naša Tehniška srednja šola v Ljubljani in pa naše državno trgovsko šolstvo. Mislim, da bi bilo edino pravilno, iskati izhod iz nevesne položaja na ta način, da se Zavod za pospeševanje obrta v Ljubljani nasloni kar najtesnejše na Trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani, v kateri naj se osredotočuje naše gospodarsko in strokovno prizadevanje v Sloveniji. Sredstva, katera je država doslej dajala za namene obrtnega pospeševanja, naj bi se dalo preurejeni upravi. Tako zgrajeno obrtno pospeševanje bo mogoče potem urediti praktično in koristno po potrebah naše obrtnosti ter bo mogoče voditi ga v najtesnejši zvezi z

živim gospodarskim življenjem po možeh, katere postavi zaupanje poklicanih gospodarskih činiteljev za vodnike in svetovalce. Potem bo mogoče postaviti delovanje Zavoda za pospeševanje obrta na tako podlago, da bo ustrezalo tudi potrebam zavednega

obrnštva na štajerskem delu Slovenije. Ne more biti dvoma, da bi se dobro poslujoč zavod te vrste lahko blagoslovljeno uveljavljal tudi v interesu onih delov naše države, v kojih obrtno stanje še zaostaja za položajem v naših krajih.

Zloraba železniških legitimacij.

Od ljubljanskega trgovca smo dobil nastopni dopis: V zadnjem času se zopet množe slučajji, da vporablja žene železničarjev ugodnost režijske vožnje po železnicah za prekupčevalne namene. Gotove osebe se skoro redno opaža na vlakih med Ljubljano in Sušakom. Na Sušak vozijo s seboj fižol, jabolka, klobase, sirovo maslo, slanino itd., v Ljubljano pa prinašajo paradižnike, karfižole, vino, fige itd. Vse te osebe se bavijo obrtoma na škodo legitimne trgovine s prekupčevanjem najrazličnejših predmetov in tudi z manufakturo tem ložje, ker se vozijo skoro zastonj in ne plačujejo nobenih davkov.

Tudi od strani trgovcev iz Dravske doline in Otiškega Vrha dohajajo stalno pritožbe, da prihajajo žene železničarjev iz Maribora, ki se poslužujejo znižane vožnje po režijskih cenah, skozi celo leto vsak dan in v velikih množinah v okolico Brezna, Marnberga, Vuhreda, Mute, Trbonja, Dravograda in Otiškega Vrha, kjer pobirajo po vsej okolici in visoko v hribe jajca, sirovo maslo in poljske pridelke. Navadno prihajajo že z jutranjimi vlaki, polnijo svoje košare skozi celi dan, ter se vračajo z večernim vlakom. To delajo te ženske redno v svrhu preprodaje, ne da bi imele za to katerokoli obrtno pravico. Jajca so plačevala okoli 10.

t. m. po 2—2.50 Din, a po največ so jih plačevala z manufakturnim in špecijskim blagom. Nakupljena jajca nosijo navadno na mariborski trg.

S tem nedovoljenim postopanjem niso oškodovani samo trgovci, ampak se osobito pritožujejo proti temu tudi državni nastavljenici in tovarniški delavci, ki so navezani na vsakdanji nakup na domačem trgu, kar jim pa postaja vedno bolj težavno, kajti vsled pomanjkanja blaga rastejo cene, a v časih najhujše potrebe ni najti na domačem trgu sploh niti enega jajca.

Na tako postopanje opozarjamo ne samo naše obrtne oblasti, ampak tudi železniško ravnateljstvo.

Zloraba železniških legitimacij ne bo prenehala, dokler bo železniška uprava dovoljevala svojem železničarjev neomejeno število voženj po režijski ceni. Naj se število teh voženj omeji, kakor se je omejilo za svojece drugih državnih nameščencev na trikrat vsako leto, pa bo kmalu konec vsem zlorabam. Ne moremo misliti, da bi železniška uprava molče odobrvala režijske vožnje za prekupčevalne namene, zato smo prepričani, da si bo od bliže ogledala to zlorabo in odredila vse, da se prepreči zlorabo vožnih olajšav za namene, za katere niso določene.

Pobijanje draginje.

(Dopis iz Maribora.)

Stvarna kritika pod zgornjim naslovom v Trg. listu št. 136 je bila zelo na svojem mestu in prepotrebna. Ne bo pa slabo, če jo še nekoliko izpopolnimo. Izmed vseh sodišč v Sloveniji slovi mariborsko menda na prvem mestu, da se peča s prijavi policije radi nevidno označenih cen življenskim potrebščinam. Nujno si želimo spoznati modrijana, ki bi v prvi vrsti zakonodajalcu, v drugi vrsti pa izvrševalcem zakona o pobijanju draginje pojasnil nam neumljivo skrivnost, v kakšni zvezi stoji danes vprašanje, vidno ali nevidno označene cene s pobijanjem draginje. Povdarjam, danes, ko je vsepovsod konkurenca tolika in toliko nakopičene zaloge, da je vsak trgovec vesel ako more svoje blago spraviti na konsumenta. Državni pravdnik se sklicuje na kontrolo, češ, kupec vidi, koliko stane isto blago tu in koliko tam. Mislim, da je najhujša kazen za trgovca, ki prodaja isto blago dražje kot konkurent, ta, da v drugič ne le zgubi dotičnega kupca, temveč še druge, katere odvrta kupec, ki misli, da je preplačal.

Ne štejem med trgovce, ki so obdarovani s tem zakonom. To bodi omenjeno, da ne bi kdo mislil, da govorim iz sebičnosti, ali celo iz jeze, češ da sem bil sam na črni deski v Uradnem listu. Sem celo med onimi, ki so svojčas odločno nastopali proti navijanju cen, seveda nisem nikdar mogel zagovarjati nasilnega načina pobijanja draginje, ker sem bil vedno prepričan, da se na ta način ne pobija draginja, nasprotno, da se s takimi

šikanami pobija le dragoceni čas in dobro ime poštenega trgovca. Med vojno in še prva leta po vojni je bila ta državna skrb vsaj deloma na svojem mestu. Takrat namreč je zavetela zlasti v Mariboru špekulativna nelegalna trgovina in poleg tega so bile tedaj tudi valutne razmere neurejene. Tedaj je obvladalo stremljenje po hitrem obogatitju z izkoriščanjem nevednosti konsumenta. In tedaj je bilo res na mestu, da so bile za glavne življenske potrebščine cene tudi vidno označene.

Danes pa lahko rečemo, da so se povejne razmere in njih posledice ravno v trgovini že skoro popolnoma likvidirale, kar je bilo res slabega, je odpadlo, danes smo v trgovini že tam, kjer smo bili davno pred vojno, ko je kupec vprašal po ceni blaga in ga kupil, če mu je ugajalo ali pa je šel h konkurenci.

Ali je primorano označenje cen le za eno paro omililo draginjo? Kdo pa je zakrivil draginjo, mar ne država sama? Nas ni država sama, kar preko noči iznenadila s podraženjem znamk od 1 krone na 1 dinar? Kakšna špekulacija se uganja s tobakom, glede katerega je nas vseh, ki se zavedamo, da se goji doma v naši državi še pred svetovno vojno sloveč tobak, danes naravnost sram, da se nam vsiljuje zdravlju škodljivi surogati, kakoršnih se je celo vojna izogibala. In kdo je tisti, ki te surogate ali sicer slabo kvaliteto tobaka nenadoma podražuje in to celo iz stare zaloge? Da ne vprašam dalje, kdo je kriv, če trgovec danes od samih davkov in taks sploh ne more več pravilno kalkulirati cene blaga?

Pa še nekaj za vzgled državne skrbi za pobijanje draginje. Najnujnejše

življenjske potrebščine nam daje naš kmet. Njega je ista država, ki bije trgovec, napravila glede cen za »vogelfreik«. Kakor mu drago, tako drago proda, ne le brez vsake vidne označbe cen, nego vsak trenutek, če se mu zljubi, lahko poskoči s ceno navzgor. Drastičen primer: Kmetstvo deklet prodaja ob stojnici z uradno označenimi cenami mleko. Kmet sam si je postavil ceno letos liter od 3 do 3,50 dinarjev. Tako se je tudi prodajalo do včeraj in še danes jutraj. Ob 9. uri pa — namesto, da bi šla cena dol, ker je več ponudbe kot povpraševanja, poskoči cena za poldrug dinar. Ljudje se zgražajo, vmes poseže oko postave. Pa pride g. narodni poslanec in pravi: Stoj mož postave, kaj ne veš, da državni zakon štiti našega kmeta? Kmetke ženske v škodoželjni smeh, in ravno tisti organ, ki mora nato ovaditi branjevko, ker nima vidne cene za mleko, ki pa sme veljati le 3,50 Din, stoji kot državna avtoriteta osramočen pred javnostjo! Evo rezultat protidraginjskega zakona.

Vprašanje obrestne mere.

Dne 17. t. m. se je vršila pri tukajšnji podružnici Narodne banke Kraljevine SHS, na željo njihovega generalnega ravnatelja dr. Novakovića, konferenca z zastopniki ljubljanskih denarnih zavodov (bank, hranilnic in posojilnic), ki je razpravljala o ureditvi obrestne mere.

Kot je znano, je dala uprava Narodne banke Kraljevine SHS inicijativo k regulaciji obrestnih mer za vloge, ki želi, da se maksimirajo z 10% in za posojila, za katera se predlaga maksimalna obrestna mera, vstevši vse provizije, 18%. Povod k temu koraku so dale nezdrave razmere, ki vladajo v celi naši državi in ki povzročajo dnevno naraščanje že itak ogromnega števila konkurzov, insolvent itd.

Visoka obrestna mera vlog, ki jo zahtevajo vlagatelji, dalje ogromne davčne obremenitve, naraščajoča režiža itd. silijo denarne zavode, da povečavajo vsled tega obrestne mere posojil.

Pri omenjenem sestanku se je ugotovilo dejstvo, da je bila Slovenija prva, ki je pričela že pred 4 leti z regulacijo obrestne mere v svrhu, da prepreči nezdravo in nesolidno konkurenco na tem polju in s tem neljube posledice takega medsebojnega konkuriranja.

Takrat sklenjeni dogovor je funkcionalno skoraj brezhibno do zadnjega časa, ko ga je začela ovirati denarna kriza in pa zlasti konkurenca iz sosednih pokrajin. — Predlogi generalnega ravnatelja dr. Novakovića so našli torej polno razumevanje pri zastopnikih denarnih zavodov in so isti tudi načeloma takoj pritrtili želji Narodne banke Kraljevine SHS, da se ustvari v prvi vrsti dogovor glede obrestovanja vlog, veljaven za celo državo in da se potem pristopi čimprej tudi k regulaciji obrestne mere v debetu.

Mi se nadejamo, da bo prinesel ta korak, če ne ravno takoj, pa vsaj v doglednem času, izdatno ozdravljenje gospodarskih razmer v naši državi in da bo s tem pomagano zlasti naši industriji, obrti ter trgovini, ki težko vzdihuje pod današnjim stanjem.

Razsodišče Ljubljanske borze za blago in vrednote.

Povrnitev, odgoditev, konec razprave. Če se med razpravo razsodnik izmenja, se mora vsa razprava ponoviti pred novo sestavljenim razsodiščem, pri njej se uporabijo predlogi, nadalje dokazi, izvedeni in zabeleženi v spisih, in razpravni zapisnik (§ 20., 3. odst.). Če sta obe stranki prisostvovali razpravi, sme odrediti razsodišče nov narok brez posebnega pismenega poziva tako, da le ustno objavi dan in uro novega naroka; ta objava se zabeleži v razpravni zapis-

nik (§ 49.). Zaključiti pa sme razsodišče razpravo, kadar smatra, da je predmet spora dovolj razjasnjen, ter skleniti in razglasiti sodbo (§ 50.).

Zapisnik o razpravi. V vsaki razpravi se vodi zapisnik, ki mora obsežati: 1. čas in kraj razprave, naslove razsodnikov, tajnika razsodišča, strank in njih zastopnikov, kratko označbo spornega predmeta in pripombo, ali je bila razprava javna ali tajna; 2. imena oseb, ki so prišle na razpravo kot stranke in imena njih eventualnih zastopnikov; 3. sodno poravnavo ali sodbe in druge sklepe, razglase pri razpravi, zlasti pa sklepe o odklonitvi razsodnikov ali med razpravo izrečene odločbe o pristojnosti razsodišča, o veljavnosti dogovora za razsodišče in o predlogu, naj se tožba vrne radi nesorazmerja spornega predmeta z gospodarskim obratom kmetijsko-gospodarske stranke; 4. pripombe, ali sta bili obe stranki pri razglasitvi sodbe prisotni. V zapisnik se mora zabeležiti, ali se je med razpravo priglasil ugovor, da je bila spornemu zahtevku za podstavo diferenčna kupčija, ki jo je smatrati za igro in stavo. Zapisnik se mora strankam prečitati in stranke ga morajo podpisati. Odklonitev podpisa je zabeležiti v zapisnik in obenem se morajo navesti vzroki odklonitve. Zapisniku je treba priložiti pooblastilne listine, če ni pooblastila stranka zastopnika protokolarno (§ 50.).

Posvetovanje. Preden se izreče sodba, se razsodišče posvetuje. Posvetovanje in glasovanje sodnikov je tajno. O tem se vodi poseben zapisnik. Za sodbo in vse sklepe je treba absolutne večine glasov. Predsednik glasuje le ob enakem številu glasov. Noben sodnik se ne sme odreči glasovanju o vprašanju, danem na glasovanje, tudi ne če je ostal pri glasovanju o poprejšnjem vprašanju s svojim predlogom v manjšini. Najprej je vselej glasovati o pristojnosti razsodišča, o potrebi dopolnilnega postopanja in o drugih predhodnih vprašanjih. Če nastanejo za ugotovitev večine težkoče, jih je poizkušati odpraviti s tem, da se razdeli vprašanje na več delov ali da se ponovi glasovanje. Če to ni mogoče, mora razdeliti predsednik vprašanje, o katerem se sklepa, na poedine točke, odločilne za odločbo, uvesti posebno glasovanje o njih ter tako na umesten način pripraviti združitev glasov in doseči večino. Če nastanejo različna mnenja z ozirom na vsote, o katerih je sklepati, pa nima nobeno zase večine, se prištevajo glasovi, ki so bili oddani za navišjo vsoto, tako dolgo glasovom, ki so oddani za naslednjo, po vsoti prvi najbližji, dokler se ne dobi absolutna večina. Če pa so mnenja o pravilnosti uspeha glasovanja, razglasega po predsedniku, različna, odloči razsodišče samo (§ 53.).

Odpravek sodbe. Pismena sodba se izreče stranki, ki je borzni član, samo, če nista bili obe stranki pri ustni razglasitvi sodbe prisotni, ali če je izrečno zahtevala pismeno sodbo. Stranki pa, ki ni borzni član, se mora vselej v 14 dneh vročiti pismeni odpravek sodbe, tudi če je bila prisotna pri ustni razglasitvi sodbe. Overljeni prepis sodbe in obrazložitve pa ima vsaka stranka pravico zahtevati proti plačilu borzne takse in predpisanih kolkov (§ 54.). Koncept sodbe, namenjen za zbirko razsodiščnih listin, podpišeta predsednik in tajnik razsodišča. Ta koncept se mora priložiti zapisniku o razpravi najkasneje v 8 dneh. Za pravilno izdajanje sodb skrbita in jih podpisujeta predsednik in tajnik razsodišča (§ 55.).

Repertorij sodb. Tajnik razsodišča vodi pri razsodišču repertorij sodb. V repertorij je vpisati načelno važne sodbe, katerih vpis razsodišče sklene (§ 56.).

Hranitev spisov. Izvirnik sodbe se mora hraniti z razpravnim zapisnikom in vsemi drugimi spisi, ki se tičejo pravnih stvari, pri razsodišču deset let po izdaji sodbe (§ 62.).

† Anton Lukmann. Včeraj dopoldne je nagloma preminul v Ljubljani gospod Anton Lukmann. Blagi pokojnik je dosegel visoko starost 82 let. Z njim izginja iz našega mesta markantna in popularna osebnost starega ljubljanskega rodu. Pokojni gospod Anton Lukmann je bil v naših gospodarskih in meščanskih krogih vedno jako spoštovan kot mož velike in redke stvarne izkušnosti ter obče čisljan zaradi svojega konciliantnega in ljubeznivega značaja. Zadnje čase je vsled svojega rahlega zdravja živel samo ožjemu rodbinskemu krogu, prejšnje čase pa je igral veliko vlogo v našem gospodarskem svetu. Sin stare meščanske trgovske hiše se je živahno udeleževal v gospodarstvu. Družabnik renomirane bančne firme I. C. Lukmann, katero je kasneje prevzel Kreditni zavod, je igral veliko vlogo pri gospodarskih snovanjih. Tako je skupno z znanim industrialcem in finančnikom gosp. Bambergom sen. ustanovil in vodil tovarno za klej v Ljubljani. Odlično je sodeloval pri ustanovitvi Kranjske stavbene družbe v Ljubljani ter pri ljubljanski plinarni, ki je bila pred prehodom v last mestne občine delniška družba. Zupanje someščanov je užival v polni meri ter je bil dolga leta delaven član uprave Kranjske hranilnice. Odlični rokojnik je bil mehkega srca ter je imel vedno odprto roko za siromake. Vedno se je rad zanimal za dobrodelne naprave ter je bil med prvimi pospeševatelji in ustanovitelji otroške bolnice v Ljubljani. Zaslužnemu možu časten spomin! Bodi mu lahka zemlja!

Trgovina.

Trgovska pogajanja z Madžarsko. Dne 15. t. m. je jugoslovenska delegacija za pogajanja z Madžarsko zaključila, da se pogajanja o depotih in sekvestrih nadaljujejo v Beogradu. Tekom bodočega tedna se bo razpravljalo vprašanje dolgcev v kronah in prenos trgovskih središč zavarovalnih družb. Glede vprašanja o razdelitvi premoženja in o zračnem prometu se morajo dočakati instrukcije vlade. Vprašanje o upokojencih in o prometu (lokalne železnice, obmejne postaje, tranzit, uvoz in izvoz) se bo reševalo po povratku jugoslovenske delegacije iz Budimpešte. Te dni se bo parafirala konferenca o vzdrževanju poti itd.

Insolvenca v Jugoslaviji. Po podatkih Jugoslovenskega društva za zaščito vjetrovnikov v Zagrebu je bilo v Jugoslaviji prijavljenih insolvent celokupno 61. Od teh pripade 51 na Hrvaško, 8 na Srbijo in 2 na Slovenijo. Na novo prijavljenih je bilo 4 v Sloveniji, 3 v Hrvaški in 1 v Srbiji. Prostovoljnih poravnav brez sodišča je bilo: 1 v Sloveniji, 12 na Hrvaškem in 1 v Srbiji. Zdi se, da je še mnogo insolvent, ki pa družstvu sploh ni prijavljenih. Kakor je iz gornjih podatkov razvidno, je največ insolvent na Hrvaškem. Ne glede na to pa je zagrebški »Morgenc« še spomlad predvideval za Slovenijo velik trgovski polom. Ze iz gornjih podatkov izhaja, da je trgovina pri nas v Sloveniji še najbolj na solidnih nogah, da pa pride tudi pri nas do insolvent, se niti ne čudimo, ker se morajo tudi pri nas še izločiti marsikateri nepoklicani, ki v trgovski stan ne spadajo in ki bodo morali, ker nimajo nobene trgovske podlage, slej ali prej izginiti iz poprišča.

Za uvoznike blaga iz Francije. Uvozniki, ki želijo navezati stike s francoskimi producenti, se naj obrnejo na urad velesejma v Lyonu, ki daje vse tozadevne informacije (Foire de Lyon, Bulletin des demandes d'articles à l'exportation, Lyon).

Trgovinska pogodba med Avstrijo in Češkoslovaško. V torek zvečer so bila pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med Avstrijo in Češkoslovaško zaključena. Podpisana je bila dodatna pogodba, ki dopolnjuje pogodbo z dne 4. maja 1921 po načelu najvišjih pogodnosti. Z dodatno pogodbo se carinske postavke in koeficienti češkoslovaške tarife na eni strani in carinske postavke novega avstrijskega carinskega tarifa pogodbeno modificirajo z ozirom na obstoječe gospodarske razmere v tem smislu,

da promet med obema državama ne bo oviran, temveč se bo mogel nadalje uspešno razvijati.

Poravnalno postopanje. Uvedlo se je poravnalno postopanje o imovini Milka Jesiha, trgovca v Ljubljani. Narok za sklepanje poravnave pri deželni sodišču v Ljubljani 5. decembra 1924. Nadalje se je uvedlo poravnalno postopanje o imovini Antona Steinerja, mestnega tesarskega mojstra v Ljubljani. Narok za sklepanje poravnave dne 12. novembra 1924.

Razglasitev konkurza. O imovini Karla Rayer, trgovca v Mariboru, se je razglasil konkurz. Prvi odbor upnikov pri okrožnem sodišču v Mariboru dne 26. novembra 1924.

Prodaja raznega blaga (svilene in polsvilene tkanine, traki, pozamentarije, knjige, papir s slikami, klosetni papir itd) se bo vršila pri glavni carinarnici v Ljubljani dne 21. novembra t. l. ob pol 10 in ob 10. uri dopoldne. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Industrija.

Ogrski industrijalci posetijo Beograd. Trgovska zbornica in centrala industrijskih korporacij v Beogradu sta prejeli od budimpeštanskih industrijcev ponudbo, v kateri se v interesu trgovinskih stikov predlaga poset naših industrijcev v Budimpešti in budimpeštanskih v Beogradu. Ta ponudba se je v načelu sprejela in te dni bo prispelo v Beograd 40 budimpeštanskih industrijcev, zastopnikov gospodarskih društev, zbornic in vseučilišnih profesorjev. Obisk bo trajal 10 dni. Madžarski gostje si bodo v tem času ogledali naša industrijska mesta, tvornice, rudnike in tehniške šole. Obisk naših industrijcev v Budimpešti se bo vršil koncem decembra.

Izkoriščanje izuma v lesni industriji. Jugoslovenski državljani, ki živi v Detroitu (Severna Amerika) je iznašel poseben način izdelovanja pohištva, ki se da lahko zložiti in prenašati. Ker nima iznajditelj sam zadostnega kapitala, ponuja svoj izum posameznikom ali kakim družbi v izkoriščanje. Ime iznajditelja, kakor tudi slike izuma, dobijo interesi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice.

Obrt.

Oddaja izdelovanja kožuhov. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani se bo vršila 2. decembra t. l. ofertalna licitacija glede konfekcije kožuhov. Sukno in kože dostavi imenovano ravnateljstvo. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Denarstvo.

Nov srebrn denar na Poljskem. Početkom tega meseca je predala Poljska prometu prvih 800.000 srebrnih novcev od 2 zlotyh. Ta denar je izdelan na Angleškem. V teku decembra pridejo v promet nadaljnji srebrni novci, ki se izdelujejo v Franciji in Ameriki.

Carina.

Ukinitev uvozne carine za nekatera živila v Italiji. Izza dne 27. oktobra do nadaljnjega je v Italiji ukinjena uvozna carina na moko, zdrob in testenine. Razen tega je italijanski ministrski svet znizal carino na sladkor od 60 na 30 zlatih lir ter davek na sladkor od 400 na 100 zlatih lir, in to v svrhu pospeševanja marmeladne industrije v južni Italiji.

Promet.

Nove telefonske zveze. Minister pošt in telegrafov je zahteval, da se mu odobri kredit v iznosu 10 milijonov dinarjev za nabavo telefonskega materiala za zgradbo novih telefonskih linij v celi državi.

Za pospešitev izvoza nove koruze. Generalna direkcija državnih železnic je za brzi prevoz nove koruze določila v svrhu, da se izogne pokvarjenju zbog dolgega ležanja v vagonih, da se nova koruza uvrsti v red lahko pokvarljivega blaga in da se soglasno temu tudi odpravlja v prvi vrsti. Na postajah, kjer se koruza preklada iz enega vagona v drugi, se imajo vagoni takoj dostaviti. V to svrhu se bodo vagoni z novo koruzo zaznamovali s posebnimi listki: »Nova koruza, brzo odpravljati.«

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Celju opozarja vse svoje člane, da se v zadnjem času pojavljajo slučajni trgovanja blaga, ki slovnijo na povsem neregularni bazi. Prihajajo namreč razni nameščenci tudi velikih tvrdk iz ostalih mest Slovenije, prinašajo razno blago, ki ga tu razpečavajo na krošnjarski način. Strogo opozarjamo vse pred nakupom takega blaga. Vsak trgovski potnik sme pri sklepanju kake kupčije predložiti samo vzorce in to samo pri trgovcih, obisk k privatnim strankam je po zakonu zabranjen. — Tudi se ima potnik izkazati s potrebnim overilom svoje trdke odnosno z legitimacijo sedaj ustanovljenega društva trgovskih potnikov. Vsaka druga ponudba se naj odločno odkloni. Proti onim članom pa, ki bi vkljub našemu opozorilu ravnali nasprotno, se bodo uvedle najstrožje mere, da se končno ta umazana obrt prepreči, kajti žalostno dejstvo je, da pridobiva krošnjarstvo, mesto da bi izginjalo, vedno bolj na razmah. Pozivljamo vse trgovske kroge, da nam vsak konkreten slučaj takoj javijo.

Trgovski ples priredi zopet Slovensko trgovsko društvo »Mercur« v Ljubljani v soboto, dne 24. januarja 1925. Vsa prijateljska društva se naprošajo, da blagovolijo to upoštevati.

Razno.

Otvoritev železniške proge Ormož—Ljutomer—Murska Sobota. — Nanovo zgrajena železniška proga Ormož—Ljutomer—Murska Sobota bo slovesno otvorjena, kakor smo že poročali, v soboto 22. t. m. Otvoritve se udeležita železniški minister Andra Stanič in minister za šume in rude dr. Gregor Žerjav. Vozni red otvoritvenega vlaka je bil nekoliko spremenjen. Udeleženci slavnostne otvoritve se peljejo iz Ljubljane že v petek 21. t. m. ob 23.53 in prispo v Ormož ob 7.30. Otvoritveni vlak odide iz Ormoža ob 8.30 in prispe v Pavlovec ob 8.43, v Ivankovec ob 9.04, v Zerovince ob 9.47, v Ljutomer ob 10.16, v Veržej ob 10.53, v Beltince ob 11.19 in v Mursko Soboto ob 11.44. Povratek iz Murske Sobote ob 12.44, prihod v Ljutomer ob 13.36 in odhod ob 21. Povratek iz Ormoža v Ljubljano in Maribor ob 22.23.

Ukinitve refakcije v iznosu 25% za izvoz lesenega oglja. Refakcija v iznosu 25%, ki je bila svoječasno odobrena od Generalne direkcije državnih železnic za izvoz lesenega oglja v količinah najmanj 500 ton, se ukine.

Pobijanje draginje v Franciji. O priliki diskusije v francoskem parlamentu o zakonu za pobijanje draginje, je minister notranjih del izjavil, da je potrebno v to svrhu omejiti tedenski konsum kruha in da je potrebno proučiti mogočnost monopolicizacije uvoza žita.

Subvencija ljubljanskemu velesejmu. Minister trgovine in industrije g. dr. Prvislav Grisogono je odobril subvencijo Ljubljanskemu velikemu sejmu v iznosu 100.000 Din.

Češkoslovaška priznala svojim državljanom avstrijsko vojno posojilo. Češkoslovaška republika je z zakonom z dne 30. septembra t. l. končno veljavno rešila vprašanje priznanja vojnega posojila. Češkoslovaški državljani morejo pod določenimi pogoji podpisati s svojim avstroogrskim vojnim posojilom IV. posojilo češkoslovaške republike, ako položijo 75% nominalnega zneska istega v češkoslovaških kronah. V tem slučaju dobijo vrednotnice IV. češkoslovaškega državnega posojila, ki se bo obrestovalo po 3%, odnosno po 5% za 75% položenega vojnega posojila, oziroma za v gotovini vplačano vsoto. Samo tisti lastniki obveznic vojnih posojil, kateri prebivajo najmanj od 1. januarja 1924 na ozemlju češkoslovaške republike in katerih premoženje ne presega 25.000 češkoslovaških kron, morejo dobiti pod določenimi pogoji za 75% zneska podpisane avstroogrškega vojnega posojila državne obveznice po 3%, toda le do nominalnega zneska 125.000 kron, ne da bi pri tem morali vplačati kak znesek v gotovini. Zadnji in končno veljavni rok za podpisane obeh goriimenovanih češkoslovaških posojil zapade dne 31. decembra 1924.

Nemško-ruska trgovinska pogajanja. Wolffov dopisni urad dobiva iz Moskve: Na otvoritveni seji nemško-ruskih trgo-

vinskih pogajanj je izjavil Krasin, da se bo sovjetska vlada strogo držala principa državnega monopola pri zunanji trgovini. Izrazil je prepričanje, da je nemško-rusko sodelovanje na vseh popriščih popolnoma možno. Nemški veleposlanik Brockdorff je odgovoril, da se bodo težkoče, ki bi utegnile so pojaviti med pogajanj, z lahkoto premagale. Dodal je, da nemški narod zna dobro ceniti pristo pot, ki pelje proti prijateljskemu vzhodu, in je pripravljen, da sodeluje kot odkritosrčen prijatelj z narodom sovjetske Rusije pri vzpostavitvi gospodarskega življenja, ki ga je porušila svetovna vojna.

Komercializacija pošte na Češkoslovaškem. V češkoslovaškem ministru post se bavijo strokovnjaki s pripravami za komercializacijo te službe. V prvi vrste se dela na tem, da se računovodstvo prilagodi temeljnemu načelom komercialne uprave in da se izvedejo vse one mere varčevanja, ki so mogoče v okviru obstoječih predpisov službene pragmatike. Komercializacija se bo izvedla v etapah. Dasedaj se še ni podvzelo nobene redukcije personala in se tudi v bodoče, kakor se trdi, uradniškega staleža ne bo reduciralo. Položaj poštne uprave je v tem oziru težji nego oni železniške uprave, ker je število pragmatičnih nameščenec pri pošti znatno večje, nego one pri železnici. V bodoče se bodo manj važna mesta, kakor ona poštne uprave v provinci, ki so bila dosedaj zasedena po pragmatiki, oddajala kontraktualnim uradnikom, da se s tem doseže znižanje personalnih izdatkov. Sploh se bo štedilo povsod, tako pri stvarnih izdatkih, kakor tudi pri personalnih.

Naraščanje ruskega izvoza. Glasom statistike komisarijata za trgovino je poskočil letos izvoz za 15% napram lanskemu letu in to radi tega, ker se je začel posebno v zadnjem času izvažati v velikih množinah petrolej, les in rude. Trgovska bilanca zaznamuje aktivno 100 milijonov rubljev.

Tržna poročila.

Cene za meso v Ljubljani (dne 15. novembra). V mesnicah po mestu 24—27. Na trgu: 1 kg govejega mesa I. 24—26, II. 18—24, vampov 10—12, pljuč 8—10, teletina: 1 kg teleč. mesa I. 28—30, II. 25—27.50, jeter 29—30, pljuč 24—25; svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 34, II. 29, pljuč 14—15, jeter 25—30, slanina trebušne 29—30, slanina ribe in sala 35 do 36, mešane 33—34, slanina na debelo 32—33, masti 35—38, šunke (gnjati) 45, prekajenega mesa I. 40—45, II. 35—40 Din. Drobnica: 1 kg koštrunovega 18 do 19, 1 kg jagnjetine 25, 1 kg kozličevine 28 Din. Klobase: 1 kg krakovskih 56, debrecinskih 56, hrenovk 42, polprekajenih kranjskih 45. Perutnina: 1 piščanec večji 20—30, 1 kokoš 40—50, 1 petelin 40—45, 1 nepitana gos 70—80, sira 52, sirčka 12, jajce 2.25—2.50 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir na trgu v Ljubljani (dne 15. novembra). 1 liter mleka 3.50—3.75, 1 kg surovega masla 50, čajnega 60—70, kuhanega 50, bohinskega sira 52, sirčka 12, eno jajce 2.25—2.50 Din.

Cene specerijskemu blagu v Ljubljani (dne 15. novembra). 1 kg kave Portoriko 84—92, Santos 48—52, Rio 44—48, pražene kave I. 100—110, II. 84—88, III. 54—56; kristalnega sladkorja belega 15.50, v kockah 17.50, riža I. 10—14, II. 8—10, 1 liter namiznega olja 26, jedilnega 22, 1 kg soli 8.50, 1 kg riževega škroba 21, pšeničnega 16, koruznega 12, testenin I. 18, II. 12 Din.

Cene mesa v Mariboru (dne 15. t. m.). 1 kg govejega mesa I. 25—27, II. 23 do 24, III. 21.50, pljuča 8—10, vampi 10. Teletina: za 1 kg I. 27.50—30, II. 24 do 25, jeter 25, pljuča 20—25. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa 25—40, salo 30—39,

Ljubljanska borza.

19. novembra 1924.

Blago: Hruška, plohi od 30—100 mm debeline, od 2 m dolžine, od 20—60 cm širine. feo nakl. post. den. 1200, bl. 1250; deske, 20 in 25 mm, III. vrsta, feo meja den. 510; bl. 520, škorete 13 mm, I. do III., II.—III. in III. vrsta, feo meja den. 510, bl. 530; hrastovi plohi, obrobljeni, 2.60 m dolž., 43 mm, feo meja den 1250; brusni les po uzancah Ljubljanske borze, feo nakl. post. den. 220; bukova drva, 1 m dolž., napolsuha, feo nakl. post., 3 vag., den. 25, bl. 26, zaklj. 25; oglje Ia. vilano, feo meja den. 119. Pšenica domača, feo Ljubljana den. 400; pšenica bačka, par. Ljubljana bl. 440; koruza nova, feo Mitrovica, gar. den. 175, bl. 180; oves bački, par. Ljubljana, na potu bl. 335; laneno seme, feo Ljubljana den. 675, bl. 730; otrobi srednji, b/n, feo Ljubljana bl. 235; ajda domača, črna, feo Ljubljana den. 270; ajda domača, siva, feo Ljubljana den. 250; krompir, feo nakladalna postaja bl. 125. Fižol: ribničan, orig., feo Ljubljana den. 450; ribničan, očiščen, b/n, feo Postojna trans. bl. 540; prepeličar, orig., feo Ljubljana den. 480; prepeličar, očiščen, b/n, feo Postojna trans. bl. 580; mandolon, orig., feo Ljubljana den. 390; mandolon, očiščen, b/n, feo Postojna trans. bl. 495; rjavi, orig., feo Ljubljana den. 410. Jabolka za stiskanje, feo gorenj. post., 1 vag., den. 120, bl. 125, zaklj. 120; orehi slavovski, feo Maribor, b/n, bl. 860.

Vrednote: 7% inv. pos. iz leta 1921. bl. 65; Lot. 2½% dr. renta za vojno škodo den. 111, bl. 114; Celjska pos. d. d. Jen. 210, bl. 220; Ljublj. kred. banka den. 220; Merkant. banka, Kočevje den. 124, bl. 127; Prva hrv. šted. den. 915; Stroj. tov. in liv. d. d. den. 130, bl. 148; Trb. prem. družba bl. 475; Zdr. pap. Vevče den. 109, bl. 120; »Split«, an. dr. za cement Portland, den. 1450, bl. 1470; »Nihag«, d. d. za ind. i trg. drvom, Zagreb, bl. 62.50; 4½% zast. listi Kranj. dež. banke bl. 17; 4½% kom. zadolž. Kranj. dež. banke, bl. 89.

Z milom „Zlatorog“

postrežete Vaše odjemalce pošteno, ker se uporabljajo za izdelavo samo izbrane surovine. Zato pazite na Vaše zaloge in

naročite pravočasno.

čreva mast 25—30, pljuča 10, jetra 15 do 18, slanina sveža 30—40, papricirana 40—41, prekajena 40—42, mast 38—39, prekajeno meso 37—55. Drobnica: 1 kg koštrunovega mesa 20 Din. Klobase: 1 kg krakovskih 50, debrecinskih 32.50 do 42, brunšviških 27—30, pariških 33 do 35, posebnih 33—35, safalad 30, hrenovk 38, kranjskih 45—50, 1 komad prekajenih 6—9, 1 kg mesenega sira 33—35, pritisnjene klobase 30—35 Din.

Cena perutnini na trgu v Mariboru (dne 15. t. m.). 1 piščanec majhen 15 do 17.50, večji 37.50—50, kokoš 35—65, raca 32.50—45, gos 75—100, puran 75 do 125, zajec domač majhen 9—15, večji 30—40 Din.

Mleko, maslo, sir, jajca na trgu v Mariboru (dne 15. t. m.). 1 liter mleka 3.50 do 4, smetane 14—16, 1 kg surovega masla 38—44, kuhanega 54, ementalkega sira 125, polementalkega 80, trapištovskega 30—35, grojskega 40, tilsitkega 40, parmezana 125, 1 kos sirčka 5—10, eno jajce 2—2.50 Din.

Cene specerijskemu blagu v Mariboru (dne 15. t. m.). 1 kg kave I. 70—80, II. 45—60, pražene I. 80—100, II. 55—70, testenin 11—20, sladkorja v prahu 18 do 19, v kristalu 16, v kockah 18, škroba pšeničnega 14—25, riževega 25—30, riža 7—14, 1 liter namiznega olja 28 do 23, 1 komad mila 12—17 Din.

Banca Adriatica. V zvezi s polomom Banca Adriatica je bilo vse premoženje bivšega upravnega sveta sodno zapečaten.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmi dne 14. novembra 1924 se je prignalo 313 svinj in 1 koza; cene so jile sledeče: Mladi prašiči, 5—6 tednov stari, komad 75—125 Din; 7—9 tednov stari 150—212.50; 3—4 mesece 300 do 400; 5—7 mesecev 500—700; 8—10 me-

secev 750—950; 1 leto 1250—1625 Din. 1 kg žive teže 16—17.50, mrtve 21.25 do 25 Din. Koze, komad 150 Din.

Sarajevski trg (16. nov.). Sladkor, kocke 18, sipa, 16, kava 52—72, riž 9—12, moka 5—6.50, pšen. zдроб 8, kaša 4, ješprenjek 8, koruzna moka 3.50, koruza 3, kruh beli 6.50, kruh črni 5.50, suhe slive 16—20, jabolka 8—10, orehi 10 do 12, hruške 8, kostanj 6, orehi, jederca 32, mandlji 56, fige 8—16, grozdje 12 do 16, korenje 4, krompir 2, čebula 4, fižol 6—8 Din za kg; limone 1 Din komad.

Tržaški sladkorni trg. Unite Rappresentanze Zuccheri poroča: Promet nazaduje vsled izostajanja naročil. Cene sladkorju padajo. Vsled došlih velikih množin sladkorja v Trst je delo v pristaniščih zelo otežkočeno. Cene pretečenega tedna so bile sledeče: Sipa za takoj 19.5—18.10, sipa november-december in december-februar 19.5—18.10, normalni kristal 19.10—18.10, fini kristal za takoj 20—18.15, fini kristal za nov.-dec. 19.10—19, fini kristal marec-junij in marec-avgust 20.5, Cubes takoj 24—23, Cubes november-december 23 do 22, kockasti sladkor takoj 21.50—20.15, Pilé takoj in do aprila 21—20. Sklep za 1000 kg v Trstu vozine prosto: Sipa takoj 18.5—18.10, sipa nov.-jan. in dec.-febr. 18.5—18.10, normalni kristal takoj 18.10—18.15, normalni kristal nov.-dec. 18.10—18.15, normalni kristal jan.-maj 18.15—19, fini kristal takoj 18.15—19.5, fini kristal nov.-dec. 18.15—19, fini kristal jan.-junij, marec-avgust 19.5—19.15, fini kristal jan.-junij in marec-avgust po 50 kg 19.15—20.5, kocke takoj in nov.-jan. 20.10—20.15, Cubes nov. in dec.-apr. 22—22.15, Concassé takoj in nov.-jan. 20—20.5, Pilé takoj in nov.-marec 19.15 do 20. Tečaj London Lit 105.50.

Italijanski trg. Krma: Povpraševanje po senu prilično živahno; posebno veliko je povpraševanje iz Švice. Cene se držijo. Za slamo je manjše zanimanje. Notirajo: bresciansko seno 53 do 58 lir, brescianska otava 48 do 53 lir; seno: piemontsko 43 do 52 lir, milansko 32 do 37 lir, milansko (pokošeno v marcu) 50 do 54 lir, pšenična slama 21.50 do 25 lir, vse za 100 kg. — Sladkor: domači kristalni 650 lir, rafinirani 675 lir, za 100 kg, vse franko vagon Milan. — Mast in slanina: Notirajo za 100 kg: slanina ameriška 825—875 lir, domača 965 do 1015 lir, mast severo-ameriška 750 do 780 lir, brazilijska 680—700 lir, domača 715—765 lir. — Olja: V Milanu notirajo jedilna olja za 100 kg: Riviera ponente 825 do 900 lir, Bari in Bitonto 800 do 850 lir, Malfetta 750 do 800 lir, Calabria 700 do 800 lir, rafinirano 825 do 850 lir, rafinirano sojino olje 725 do 750 lir. — Premog: V Genovi notirajo, postavno vagon, za tona: Cardiff 198 do 208 lir, New-port 195 lir, premog za plin 155 do 170 lir, Splint 185 lir.

KOVINSKI TRG V PRVEM TEDNU NOVEMBRA.

3. novembra so se v Düsseldorfu končali dogovori glede ustanovitve nemške jeklene zveze. Izjavili so, da so sedanje cene prenizke, da delajo z izgubo in da razmere ne morejo trajati več tako naprej. Poudarjali so, da mora kovinsko industrijo ščititi država, ker tvori važno panogo nemškega gospodarskega življenja.

O evropskem kartelu se pa bere in piše še kar naprej. »Vossische Zeitung« resno zatrjuje, da se tak kartel snuje in imenuje tudi imena: Nemca dr. Thysena in dr. Vögelerja ter Francoza M. de Wendela; »L'Information« pa vse vesti dementira in govori samo o dogovarjanju kartela za tračnice med nemškimi, francoskimi in belgijskimi producenti, kakor je bilo že pred vojno. In tako dalje. Težkoče za stvoritev evropskega kovinskega kartela so izredno velike; poleg političnih vzrokov so sitnosti velike zlasti pri določanju cene.

Kombinacije, tičeče se nemške zveze, so se zrcalile na kovinskem trgu v cenah, ki so se zelo dobro držale. Tudi belgijske cene so šle nekoliko navzgor, kar je pripisati skoraj kritičnemu položaju belgijske kovinske industrije. Kako bo v bodočnosti, je težko prerokovati, s prevelikim zvišanjem se ne more računati.

V Angliji je trajalo zboljšanje na trgu še naprej. Pomagale so višje cene na kontinentu in pa nepokrita domača potreba. Kljub temu pa z domačimi naročili še niso zadovoljni in zagovarjajo pridobitev novih inozemskih trgov. To

lažijo se s tem, da imajo veliko naročil za daljši rok.

Francoska produkcija je znašala v prvih letošnjih devetih mesecih 5,698.000 ton surovega železa in 5,134.000 ton jekla (lani 3,598.000 in 3,216.000); zvišanje znaša torej 58.4 in 59.6%! Francoski trg pa ni ugoden; sicer ne gredo cene več nazaj, vendar si trg še ni opomogel. Domače povpraševanje po pločevini je manjše, eksport je omejen.

Belgijski trg si je pa opomogel, zlasti v surovem železu in v polfabrikatih. Vzrok: utrditev funta in nemško notiranje. Zdi se, da se bo obrnilo na bolje. Tako tudi na luksemburškem trgu.

O Nemčiji smo že govorili. Kartel je pognal cene navzgor: železo v palicah 10—115 zlatih mark, surova pločevina 125, srednja 135, fina 155—165, valjana žica 135. Pričakujejo pa še izdatnejšega zboljšanja.

Na Češkem se nova situacija še ne pozna, ker so svetovnotržne cene že zmeraj prenizke in je konkurenca inozemstva zmeraj bolj huda.

Dobava, prodaja.

Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 28. novembra t. l. pri intendanturi IV. armijske oblasti v Zagrebu glede dobave mesa za garnizijo Zagreb; dne 29. novembra t. l. pri intendanturi Savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave mesa za garnizije Karlovac, Varaždin in Čakovec; dne

29. novembra t. l. pri Komandi mesta v Kraljevi, Dolnji Lendavi in Murski Soboti glede dobave mesa za te garnizije. Dne 9. decembra t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici glede dobave tovornega avtomobila. Dne 10. decembra t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave bankacina in svinca; pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave rebrastega jekla; pri ravn. drž. žel. v Sarajevu glede dobave jekla za vzmeti; pri ravn. drž. železnic v Subotici glede dobave blazin in prevlek za odeje.

— Dne 11. decembra t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave raznih zavornjakov; pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici glede dobave kompletnega električnega dvigala. — Dne 12. decembra t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave kovinskih odlitkov; pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave bakrenih sten za lokomotive; pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave 3000 kg firneža.

Dobava mesa. Pri intendanturi IV. armijske oblasti v Zagrebu se bo vršila dne 28. novembra t. l. ob 11. uri dopoldne ofertalna licitacija glede dobave mesa za garnizije Ljubljana, Maribor, Zagreb in Osijek.

Dobava 20.000 svinčenih pečatov. Štev. 38137-23. Direkcija pošte v Ljubljani razpisuje dobavo 20.000 svinčenih pečatov in dobavo motovoza za te pečate. Ponudbe naj se predložijo do 10. ure na

dan 20. novembra 1924. Natančni pogoji so na vpogled v Ekonomnem odseku soba št. 41, Sv. Jakoba trg št. 2, I. nadst.

Dobave. Ekonomsko odelenje ravnateljstva državnih železnic v Ljubljani sprejema do 2. decembra t. l. ponudbe za dobavo 50 kož po vzorcih, ki so tam na vpogled. — Dne 13. decembra t. l. se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave raznih oprti (Gurten); pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave 2000 ton angleškega premoga; pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave žeblicev.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani intereseantom na vpogled.

Državna borza dela v Mariboru. Od 9. do 15. novembra t. l. je bilo pri tej borzi dela 96 prostih mest prijavljenih, 179 oseb je iskalo dela, v 71 slučajih je borza posredovala uspešno in 2 osebi sta odpotovali; od 1. januarja do 15. novembra pa je bilo 6556 prostih mest prijavljenih, 9166 oseb je iskalo dela, v 3049 slučajih je borza posredovala uspešno in 1354 oseb je odpotovalo. — Dela išče: 36 hlapcev in dekel, 3 gospodinje za na deželo, 4 oskrbniki-šafarji, 11 viničarjev, 5 ru-

darjev, 1 topilni mojster, 1 vrtnar, 1 železostugar, 8 kleparji, 4 kovači, 2 mehanika, 2 monterja, 19 ključavničarjev, 11 mizarjev, 8 žagarji, 4 kolarji, 5 zidarjev, 2 slikarja, 3 tesarji, 1 tiskar, 7 strojnikov-kurjačev, 22 šivilj, 1 šteparica vrhnj. delov čevljev, 5 peric, 7 hotelskih sobaric, 25 natakarič, blagajničark, 1 fotografinja, 65 tovarniških in pomožnih delavcev in delavk, 9 slug, 1 čuvaj, 6 kontoristk, 2 knjigovodkinji, 15 trgovskih sodručnikov in sodručnic, 2 kočijaža, 4 gospodinje (boljše), 122 kuharic, služkinj, sobaric, varuš, postrežnic, 18 pisarniških sobaric, varuš, postrežnic, 1 hišnica, 1 učiteljica, 15 vzgojiteljic, 1 bolniška postrežnica, 18 pis. moči, 24 vajencev in vajenk. Delo je na razpolago: 48 hlapcem in deklam, 4 viničarjem, 1 lončarju, 1 vrtnarju, 1 steklarju, 1 elektrotehniku, 1 monterju, 1 kleparju, 1 kotlarju, 10 krojačem, 1 čevljarju, 1 slašičarju, 1 mesarju, 2 fotografoma, 14 vajencem, 5 šiviljam za v tovarno za perilo, 1 šivilji za obleko, 1 vezalki cvetic, 1 raznašalki časopisov, 1 učiteljici, 1 vzgojiteljici, 1 nadzorovalni dami v tovarno, 1 kontoristki z znanjem srbohrvaščine, 2 gospodinjam, 3 sobaricam, 1 plačilni natakariči.

Priporoča se:

**tovarna perila
„TRIGLAV“**

Ljubljana, Kolodvorska ulica 8
Nasproti hotela „ŠTRUKELJ“

Josip Petelinc, Ljubljana

Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) **ob vodi** Na malo!

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukance, toaletno blago. Telefon 913

Tvornica „SVETLIN“

priporoča svoje prvovrstne kemične izdelke, kakor

„SVETLIN“ la in „MARICA“ krema za čevlje

„SVETLIN“ vazelinska mast za usnje

„SVETLIN“ voščilo la, belo in rumeno

Pisarna in zaloga: LJUBLJANA, Vegova ulica št. 2

Oglašajte v TRGOVSKEM LISTU!

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna
in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

Teodor Korn

Ljubljana, Poljanska cesta št. 3

Krovec, stavbeni, galanterijski in
okrasni klepar. Instalacije vodo-
vodov

Naprava strelvodov. - Kopalniške in
klosetne naprave.

Izdelovanje posod iz pločevine za firmež,
barvo, lak in med vsake velikosti, kakor
tudi posod (škalle) za konzerve

Stara tovarna nogavic in pletenin

M. FRANZL & SINOVI -- LJUBLJANA, Privoz 10

Lastnik: FELIKS FRANZL

Ustanovljeno
leta 1888

Poštni predal 44
Telefon 425

Varsivena znamka

Važno za trgovce!

Izšla je

Blasnikova Velika Pratika

za navadno leto 1925,
ki ima 365 dni.

Velika Pratika je najstarejši
slovenski kmetijski koledar,
ki je še danes najbolj vpo-
števan in zahtevan od vsake
slovenske rodbine.

Stane v nadrobni prodaji
Din 5.—.

Trgovci dobe popust tako, da
je čeden zaslužek zagotovljen.

Naroči se pri:

J. Blasnika nasled.

tiskarna in litografski umet-
niški zavod

v Ljubljani, Breg št. 12

Veletrgovina z železnino Pinter & Lenard Maribor

Aleksandrova cesta 32-34.

Na debelo!

Na drobno!

Cene zmerne. -- Postrežba točna!

TISKARNA „MERKUR“

Trg.-ind. d. d.

LJUBLJANA

Simon Oregorčičeva ulica
št. 13

Tiska časopise, pose-
nice, knjige, brošure,
letake, centke, pravila,
lepake, vse trgovske
in uradne tiskovine itd.
v eni in v več barvah

Lastna knjigovoznica

Telefon št. 592

Račun pri pošt. ček. savodu
št. 13.108

Telef. št. 233.

Telef. št. 233.

Tvrška

T. Mencinger

špecerijska in delikatesna
trgovina na veliko

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 43

in

Komenskega ulica št. 24

priporoča prvovrstni bohinski sir,
salami, ribje konzerve, prekajeno
šunko in meso pripravljeno po
praškem načinu. — Lastna pra-
žarna za kavo z električnim
obratom. — Velika zaloga ru-
dninskih vod.

Galun

(kalijev) prvovrstna kvaliteta (kemično čist, popolnoma
brez železa) v kristalih in moki izdeluje in prodaja po
konkurenčni ceni

Kemična tovarna Moste pri Ljubljani.

Zahtevajte oferte in vzorce. Dobavljamo promptno
Tel. 351. vsako količino. Tel. 351.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:
Din 50,000.000.—

Rezervni zakladi ca.
Din 10,000.000.—

Centrala: LJUBLJANA, Dunajska cesta

PODRUŽNICE:

Brežice Gorica Metković Sarajevo
Celle Kranj Novi Sad Split
Črnomelj Maribor Ptuj Trst

AGENCIJA:

Logatec

Brzovjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št. 261, 413,
302, 503 in 504

SE PRIPOROČA ZA VSE V BANČNO STROKO SPADAJOČE POSLE